

Kohtuasi C-296/10

Bianca Purrucker

versus

Guillermo Vallés Pérez

(eelotsusetaotlus,
mille on esitanud Amtsgericht Stuttgart)

Õigusalane koostöö tsiviilasjades – Kohtualluvus
ning kohtuotsuste tunnustamine ja täitmine kohtuasjades, mis
on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega – Määrus (EÜ) nr 2201/2003 –
Pooleliolevad kohtuasjad – Lapse hooldusõigusega seotud sisuline
menetlus ja sama lapse hooldusõigusega seotud esialgse
õiguskaitse taotlus

Kohtujurist N. Jääskineni seisukoht, esitatud 4. oktoobril 2010 I - 11167

Euroopa Kohtu otsus (teine koda), 9. november 2010 I - 11206

Kohtuotsuse kokkuvõte

1. *Õigusalane koostöö tsiviilasjades – Kohtualluvus ning kohtuotsuste tunnustamine ja täitmine kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega – Määrus nr 2201/2003 – Kohtualluvus hooldusõiguse asjades – Pooleliolevad kohtuasjad (Nõukogu määrus nr 2201/2003, artikli 19 lõige 2 ja artikkel 20)*

2. *Õigusalane koostöö tsiviilasjades – Kohtualluvus ning kohtuotsuste tunnustamine ja täitmine kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega – Määrus nr 2201/2003 – Kohtualluvus hooldusõiguse asjades – Pooleliolevad kohtuasjad (Nõukogu määrus nr 2201/2003, artikli 19 lõige 2)*
3. *Õigusalane koostöö tsiviilasjades – Kohtualluvus ning kohtuotsuste tunnustamine ja täitmine kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega – Määrus nr 2201/2003 – Kohtualluvus hooldusõiguse asjades – Pooleliolevad kohtuasjad (Nõukogu määrus nr 2201/2003, artikli 19 lõige 2)*

1. Määruse nr 2201/2003 (mis käsitleb kohtualluvust ning kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega, ning millega tunnustatakse kehtetuks määrus nr 1347/2000) artikli 19 lõike 2 sätted ei ole kohaldatavad, kui vanemlikku vastutust puudutavas asjas on liikmesriigi kohtusse, kuhu pöördui esimesena, pööratud üksnes ajutiste meetmete võtmiseks määruse artikli 20 mõttes, ning teise liikmesriigi kohtusse, kes on määruse mõttes pädev asja sisuliselt arutama, pöördui hiljem, taotledes sama asja esialgset või lõplikku lahendamist.

arutamise pädevuse. Pealegi ei takista kõnesoleva sätte kohaldamine pöördumist kohtusse, kes on pädev asja sisuliselt arutama. Määruse artikli 20 lõige 2 hoiab ära ohu, et otsus, millega võetakse ajutisi meetmeid määruse artikli 20 tähenduses, ja otsus, mille teeb kohus, kes on pädev asja sisuliselt arutama, oleksid vastuolus, kuna see säte näeb ette, et artikli 20 lõike 1 tähenduses ajutisi meetmeid ei kohaldata enam, kui kohus, kelle pädevuses on asja sisuline arutamine, on võtnud meetmed, mida ta sobivaks peab.

Määruse nr 2201/2003 artiklit 20 ei saa pidada sätteks, mis annab asja sisulise

(vt punktid 70, 71, 86 ja resolutsioon)

2. Asjaolu, et liikmesriigi kohtusse on pöördutud esialgse õiguskaitsse menetluse raames, eelkõige seoses lapse hooldusõigusega, või et sellises menetluses on tehtud otsus ning esitatud nõue või tehtud otsus ei sisalda midagi, millest nähtuks, et kohus, kuhu on esialgse õiguskaitsse menetluse raames pöördutud, oleks määruse nr 2201/2003 (mis käsitleb kohtualluvust ning kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus nr 1347/2000) mõttes pädev, ei too tingimata kaasa seda, et oleks välistatud, et on olemas – nagu võib olla ette nähtud selle liikmesriigi õiguses – esialgse õiguskaitsse nõudega seotud sisuline nõue, mis sisaldab andmeid selle kohta, et kohus, kuhu pöörduti, on määruse mõttes pädev.

suunatud nõue ja hiljem esitatud sisuline nõue moodustavad menetlusliku terviku.

(vt punktid 80, 86 ja resolutsioon)

3. Kui kohtul, kuhu pöörduti hiljem, ei ole hoolimata sellest, et ta on püüdnud saada teavet poolelt, kes tugines pooleliolevale kohtuasjale, kohtult, kuhu pöörduti esimesena, ja keskastutuselt, mingeid andmeid, mis võimaldaks kindlaks teha teise kohtusse esitatud nõude eseme ja aluse ning mis tõendaks selle kohtu pädevust vastavalt määrusele nr 2201/2003 (mis käsitleb kohtualluvust ning kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus nr 1347/2000) ning kui eriliste asjaolude tõttu nõuavad lapse huvid otsuse tegemist, mida võidakse tunnustada muudes liikmesriikides kui hiljem pöördutud kohtu liikmesriik, siis tuleb viimati nimetatud kohtul pärast seda, kui ta on mõistliku aja oodanud vastust esitatud küsimustele, jätkata tallesitatud nõude menetlemist. Mõistliku aja kestus peab lähtuma lapse huvidest, arvestades kohtuasja konkreetseid asjaolusid.

Sellises olukorras tuleb kohtul, kuhu pöörduti hiljem, omal algatusel siiski kontrollida, kas selle kohtu otsus, kuhu pöörduti esimesena, ei valmistanud kõigest ette hilisemat otsust, mis tehakse siis, kui asjaolud on paremini teada ja olukord ei eelda enam kiiret lahendamist. Lisaks tuleb hiljem pöördutud kohtul kontrollida, kas ajutistele meetmetele

Selles kontekstis olgu meenutatud, et määruse nr 2201/2003 eesmärk on lapse huvides võimaldada vajalikud otsused teha kohtul, kes on lapsele kõige lähemal

ning teab seetõttu kõige paremini lapse olukorda ja arengut.

(vt punktid 82–84, 86 ja resolutsioon)